

Nr 86

Av fru Nettelbrandt och herr Keijer, om sänkning av delnings-
talet beträffande slöjdgrupper.

(Lika lydande med motion nr 66 i Första kammaren)

Frågan om storleken av slöjdgrupperna inom det obligatoriska skolväsen-
det har vid ett flertal tillfällen under de senaste åren varit föremål för in-
tresse. Från flera håll har omvitnats betydelsen av att gruppernas storlek
inte blir så stor, att det omöjliggör en god handledning från läraren och ett
meningsfyllt arbete för eleverna. Redan i yttrande över 1957 års skolbered-
nings betänkande hade skolöverstyrelsen hänvisat till att såväl statsutskot-
tet som departementschefen hade uttalat sig för en minskning av elevantalet
i slöjdgrupperna men att detta till trots överstyrelsens förslag inte hade lett
till någon Kungl. Maj:ts framställning till riksdagen.

Det saknas anledning att låta beräkningen av antalet slöjdgrupper grun-
das på elevantalet i berörda årskurser i stället för på elevantalet i klassen.
En sådan ordning rimmar dåligt med det likaberättigande som skall tillkom-
ma övningsämnet slöjd i grundskolan i förhållande till övriga ämnen. Helt
omöjligt att motivera är vidare den skillnad som gjorts i fråga om gruppin-
delningen mellan högstadiet samt låg- och mellanstadiet. Bestämmelserna
för mellanstadiet har för många kommuner genom sin restriktivitet vållat
stora svårigheter i tillämpningen. Komplikationerna har stundom synts
kommunerna så betydande, att uppdelning gjorts och kostnaderna ersatts
med kommunala medel.

Enligt vår mening finns det anledning att realisera den likaberättigade
ställningen mellan ämnena i grundskolan och att undanröja den omotivera-
de skillnad mellan de skilda stadierna i grundskolan som kommer till uttryck
genom de här påtalade olikheterna i delningsbestämmelser. Vi ansluter oss
därvid till tidigare framförda och i förra årets petita av skolöverstyrelsen
upprepade förslag till uppdelning av klass eller grupp i trä- och metallslöjd
och jämförliga slöjdarter samt i textilslöjd och jämförliga slöjdarter i två
grupper, om elevantalet är lägst 17. Enligt skolöverstyrelsens beräkning
skulle kostnadsökningen på grund av den av förslaget föranledda ökningen
med 310 slöjdlärartjänster approximativt kunna uppskattas till 4,65 milj.
kr.

Under hänvisning till det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära
förslag till riksdagen om en reform — eventuellt genomförd

etappvis — innebärande att delningstalet i avseende på slöjdgrupper sänkes till 17.

Stockholm den 21 januari 1964

Cecilia Nettelbrandt

Augustinus Keijer

Nr 87

Av herr Wiklund m. fl., om ersättning för vissa kostnader för morgonsamling i skolorna.

(Lika lydande med motion nr 67 i Första kammaren)

Såsom ledare av morgonsamling i skolorna kan anlitas lärare eller annan lämplig person. Någon möjlighet att ersätta kostnader, som sammanhänger med dylik medverkan i det senare fallet, finnes dock icke f. n. Om det av något skäl kan anses onödigt eller olämpligt att generellt lämna något mindre arvode till morgonsamlingsledare, som inte är lärare, och sålunda medel för dylika arvoden anses överflödiga, uppkommer dock inte sällan andra kostnader, t. ex. resekostnader, som det måste anses rimligt att vederbörande skolmyndighet kan täcka. Så kan enligt uppgift nu inte ske. Därtill kommer att det i vissa fall måste anses direkt oskäligt att inte lämna arvode, t. ex. då musiker — instrumental- eller sångsolister av facket — anlitas. I vissa fall i övrigt kan omöjligheten att ge arvode innebära en förstående hämning mot att anlita en person, som visat sig mycket lämplig såsom morgonsamlingsledare vid flera tillfällen.

För att åstadkomma variation av morgonsamlingarna och som ett av flera sätt att hindra att skolan isoleras från omvärlden måste det anses i hög grad önskvärt att även andra lämpliga personer än lärare utan hinder av ekonomisk art kan anlitas för att leda morgonsamlingar i våra skolor.

En lämplig arvodering till utomstående morgonsamlingsledare skulle säkerligen öka möjligheterna till omväxling och därmed bidra till att hindra slentrian, vartill kommer utsikterna att i viss mån höja kvaliteten på dylika samlingar. Skolledningarna skulle ju nämligen på ett helt annat sätt än f. n. kunna räkna med intresse och villighet att medverka från andra kategorier än lärare. Självfallet bör en dylik arvodering dock hålla sig inom gränsen för det som kan anses skäligt.

Likaså är det självfallet, att den stora merparten av morgonsamlingar lämpligen bör ledas av lärare, även om inslaget av andra morgonsamlingsledare på antytt sätt något utökades. Under alla förhållanden bör rena om-